

Organ
Förbundsstyrelsen

Datum
25.10.2024

10/2024

Sammanträdestid	Fredag 25.10.2024 kl. 09.00 – 11.20	
Sammanträdesplats	Skarpansvägen 30, Gotland	
Beslutande	ORDINARIE	ERSÄTTARE
	☒ Nina Fellman, ordf. ☒ Sven-Anders Danielsson, vice ordf. ☒ Simon Påvals ☒ Christian Dreyer ☒ Jana Eriksson ☒ Christina Nukala-Pengel ☒ Egil Mattsson	☐ Anna Holmström ☐ Runar Karlsson ☐ Tom Forsbom ☐ Julia Lindfors ☐ Jan-Anders Öström ☐ Ewa Danielsson ☐ Andreas Henriksson
Föredragande och sekreterare	☒ Katarina Dahlman, föredragande	☒ Åsa Andersson, sekreterare
Övriga närvarande	☐ Mikaela Brandt-Lindholm	☒ Jenny Tildeman §§124–137
	☒ Pamela Sjödahl §§134-136	☒ Sarah Holmberg §136
	☐ Susann Peltonen	☒ Jimmy Hellgren §134,135
	☒ Paulina Eklund §137	☒ Camilla Dalmyr §§134,135
Paragrafer	§§ 124 – 137	
Underskrift	Ordförande	Sekreterare
	_____ Nina Fellman Ordförande	_____ Åsa Andersson Sekreterare
Protokolljustering	Ort och tid Mariehamn den _____	
Sammanträdet är kungjort	Mariehamn den 21.10.2024	
Protokoll framlagt till påseende	Ort och tid Mariehamn den _____	
Intygar	_____	
Utdragets riktighet bestyrker	Ort och tid Mariehamn den _____	
Underskrift	_____	

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

ÄRENDEN:

- § 124 Sammanträdets sammankallande och beslutsförhet
- § 125 Protokolljustering
- § 126 Godkännande och komplettering av föredragningslistan
- § 127 Budgetuppföljning jan-aug och helårsprognos 2024
- § 128 Tilläggsbudget 2024
- § 129 Budget 2025 och ekonomiplan 2026–2027
- § 130 Avgifter och taxor 2025
- § 131 Arvodesstadga
- § 132 Lagförslag om ändring av landskapslagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som ska arbeta med barn
- § 133 Kontorslokaler
- § 134 Blåbärsstigen
- § 135 Planeringskommitté för byggnation av nya Svedgränd
- § 136 Anställningar vid Lagunen
- § 137 Stegvis avskaffande av barnskyddets klientavgift

Denna möteskallelse har utfärdats samt anslagits på anslagstavlan för offentliga kungörelser i Mariehamn den 21.10.2024

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

Bilagor:

1. Budgetutfall jan-aug 2024
2. Helårsprognos 2024
3. Utlåtanden från kommunerna över KST budget 2025
4. Svar från KST med anledning av utlåtandena
5. Budget 2025 och ekonomiplan 2026-2027
6. Avgifter och taxor 2025
7. Arvodesstadga
8. Utkast lagförslag om ändring av landskapslagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som ska arbeta med barn
9. Parallelltexter lagförslag om ändring av landskapslagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som ska arbeta med barn
10. Blåbärsstigen ritningar
11. Upphandlingsunderlag

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

SAMMANTRÄDETS SAMMANKALLANDE OCH BESLUTFÖRHET

§ 124

BESLUT:

Sammanträdet konstaterades vara lagenligt sammankallat och beslutfört.

PROTOKOLLJUSTERING

§ 125

BESLUT:

Till protokolljusterare valdes Christian Dreyer.

Protokollet justeras den 25.10.2024 klockan 11.30 på Skarpansvägen 30.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

GODKÄNNANDE OCH KOMPLETTERING AV FÖREDRAGNINGSLISTAN

§ 126

BESLUT:

Förbundsstyrelsen godkände föredragningslistan.

§ 137 Stegvist avskaffande av barnskyddets klientavgift
behandlades före

§ 130 Avgifter och taxor 2025

§ 134 Blåbärsstigen

§ 135 Planeringskommitté för byggnation av nya Svedgränd
behandlades före

§ 131 Arvodesstadga

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

BUDGETUPPFÖLJNING JAN – AUG OCH HELÅRSPROGNOS 2024

§ 127

Utfall för perioden jan-aug 2024

En resultaträkning för perioden jan-aug 2024 jämfört med motsvarande period föregående år och med helårsbudgeten för 2024 återfinns i bilaga 1.

- Verksamhetsintäkterna för perioden jan-aug uppgår till 21,3 Meur (66,0 % av helårsbudgeten om 32,3 Meur).
- Verksamhetskostnaderna för perioden jan-aug uppgår till 24,3 Meur (67,6 % av helårsbudgeten om 36,0 Meur).
- Verksamhetsbidraget uppgår till -3,1 Meur för perioden jan-aug (helårsbudget -3,7 Meur).
- Därtill kommer landskapsandelar om 2,9 Meur (helårsbudget 4,3 Meur).

Verksamhetsintäkter

- Ersättningar från kommuner faktureras enligt budget och slutregleras vid bokslutet.
- Budgeterade övriga försäljningsintäkter avser främst försäljningsintäkter för Fixtjänst. KST har under året erhållit ersättning för kostnader för klienter från Ukraina som inte har en åländsk hemkommun.
- Som avgiftsintäkter redovisas de avgifter som faktureras klienterna, exempelvis vård-, uppehälle- och matavgifter. Här redovisas även barnskyddets intäkter och återkrav av utkomststöd. Avgiftsintäkterna för perioden ligger på budgeterad nivå.
- Budgeterade understöd och bidrag avser:
  - Ersättning för skyddshem (270 000 euro), för vilket ett förskott om 253 000 euro har erhållits från landskapsregeringen.
  - ESF-projektmedel om 200 000 euro för projektet ”Framsteget” avseende dagverksamhet inom social rehabilitering. Projektet har startats upp under året och ersättning utbetalas efter redovisning som sker varje halvår.
  - Ett anslag om 200 000 euro avseende samarbetsstöd från landskapsregeringen samt kompensation för de ökade kostnaderna för färdtjänst på grund av ändring av taxan för kollektivtrafik.
  - Medel från landskapsregeringen om 75 000 euro för utbildningar inom socialvården. Ersättning utbetalas efter det att kostnaderna redovisats.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

- Ersättning från FPA för företagshälsovård om 45 000 euro. Ansökan om ersättning görs för hela kalenderåret i efterhand. En uppskattning av ersättningsbeloppet görs vid bokslutet.
- Övriga verksamhetsintäkter består huvudsakligen av hyresintäkter och ersättningar från ÅHS avseende andel av vissa klienters kostnader för boende utanför Åland. Intäkterna ligger över budgeterad nivå.

Verksamhetskostnader

- Löner och lönebikostnader ligger innanför budget (64,0 % förbrukat).
- Köp av tjänster ligger på 74,6 % av budgeterade kostnader.
  - ⊖ Köp av tjänster för personlig assistans ligger på 107,0 % av budget eller 492 000 euro högre än 8/12 (66,7 %) av budgeterat anslag.
  - Köp av tjänster avseende färdtjänst och stöd för rörligheten ligger på 77,3 % av budget och kostnaderna är 243 000 euro högre än 8/12 (66,7 %) av budgeterat anslag. Utfallet för perioden jan-aug är 178 000 euro högre än motsvarande period föregående år och budget 2024 ligger under utfallet för 2023.
  - Köp av boendeplatser utanför Åland inom funktionsservice ligger på 87,3 % av budget. Kostnaderna är 247 000 euro högre än 8/12 (66,7 %) av budgeterat anslag.
  - ⊖ Köp av boendeplatser inom Åland ligger på 79,8 % av budget och kostnaderna är 230 000 euro högre än 8/12 (66,7 %) av budgeterat anslag. För perioden mars-augusti har klinikfärdigavgifter om 205 000 euro tagits upp som en resultatreglering.
- Understöd för perioden ligger på 71,6 % av budget. Budgeterade understöd för vuxensocialarbete ligger på 75,1 % av budget. Kostnaderna för utkomststöd är 158 000 euro högre än motsvarande period föregående år och 118 000 euro högre än 8/12 (66,7 %) av budgeterat anslag.
- Hyreskostnader ligger något över budget, medan material, förnödenheter och varor samt övriga verksamhetskostnader ligger under budgeterade nivåer.

Övriga poster

- Landskapsandelarna följer budget.
- Räntekostnaderna fördelar sig inte jämnt under året och periodisering av räntor görs endast till bokslutet. Räntorna har dock stigit sedan budgeten för 2024 gjordes upp.
- Avskrivningar enligt plan har tagits upp som 8/12 av prognosticerat belopp för 2024 respektive 8/12 av utfallet för 2023. Slutliga avskrivningar och avskrivningsdifferens beräknas till bokslutet.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

Likviditet

- Kassa och bank 3,7 Meur per 30.9.2024.

Under 2024 ska de lån hos Ålandsbanken som övertogs vid överlåtelsen av Fixtjänsts verksamhet, vilka per 30.9.2024 uppgår till 231 499,06 euro, omförhandlas. Upptagande av lån för finansiering av förbundets övriga investeringar beräknas ske senast då projektet med renovering av Blåbärsstigen sätts igång. Innan dess planeras förbundets likviditetsplan fastställas.

Helårsprognos 2024

En helårsprognos för 2024 har gjorts upp på basen av den information som finns tillgänglig om utfallet hittills, se bilaga 2. Prognosen indikerar att verksamhetskostnaderna kommer att bli högre än budgeterat och så även kommunernas betalningsandelar.

I prognosen antas intäkter från understöd och bidrag (vilka beskrivs ovan) avseende skyddshem, utbildningskostnader och företagshälsovård utfalla enligt budget. Projektet Framsteget har startats upp under året antas därför inte förbruka årets budgeterade medel till fullo. Budgeterade ESF-medel är 200 000 och prognosen indikerar 80 000 euro. Det är oklart huruvida det budgeterade understödet om 200 000 euro från landskapet kommer att inflyta, varför det inte tas upp som en intäkt i prognosen.

Övriga verksamhetsintäkter förväntas bli 105 000 euro högre än budgeterat, främst tack vare ersättningar från ÅHS avseende vissa klienters kostnader för boende utanför Åland. Därtill har försäkringsersättningar enligt trafikförsäkringslagen avseende klienter med serviceboende enligt handikappservicelagen redovisats som intäkter, medan de har budgeterats som kostnadsminskningar.

Verksamhetskostnaderna prognostiseras till 36,7 Meur jämfört med budgeterade 36,0 Meur.

Den uppgjorda helårsprognosen visar i dagsläget på en överskridning av budgeterade verksamhetskostnader om 641 000 euro.

Löner och lönebikostnader uppskattas ligga 0,9 Meur under budget:

- Inom personlig assistans (verksamhetsområdet funktionsservice) har en förskjutning från lönekostnader till köp av tjänster skett, där personalkostnaderna förväntas bli 258 000 euro lägre än budget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

- Personalkostnaderna för sjuk- och semestervikarier förväntas bli 364 000 euro lägre än budgeterat.
- Arvoden för närståendevård förväntas bli 158 000 euro högre än budgeterat.
- Verksamhetsområdena barnskydd samt tidigt stöd för barn och familj har inte haft full bemanning, varmed löner och lönebikostnader förväntas ligga under budgeterade nivåer.
- Projektet Framsteget inom verksamhetsområdet vuxensocialarbete har inte startats upp direkt vid årets början och budgeterade löner och lönebikostnader kommer därför att underskridas.
- Förbundets semesterlöneskuld prognosticeras öka med 200 000 euro baserat på antagandet att antalet årsverken stiger till 270 (jämfört med 259,59 för 2023) och att skulden per årsverke ökar i samma takt som förbundets löneförhöjningar. Budgeten för 2024 har inte tagit höjd för en ökning av semesterlöneskulden.

Köp av tjänster uppskattas ligga 1,5 Meur över budget.

Inom *personlig assistans* förväntas en förskjutning från lönekostnader till köp av tjänster, men också en totalökning av kostnaderna. KST har inte lyckats bemanna den personliga assistansen i egen regi i tillräcklig utsträckning. Generellt sett finns en rekryteringsproblematik inom området som gör egen produktion av service tungrodd. Assistansverksamheten har delvis upphandlats och har i högre grad bemannats. Den beviljade servicen har kunnat förverkligas i högre utsträckning än tidigare, så att fler klienter har fått sina subjektiva rättigheter tillgodosedda enligt lagstiftningen. Den totala ökningen av köpta tjänster inom personlig assistans uppskattas till 941 000 euro jämfört med budget och 968 000 euro jämfört med föregående år.

Färdtjänst och stöd för rörligheten uppskattas överskrida budget med 395 000 euro och därmed bli 222 000 euro högre än 2023.

Färdtjänst	2021	2022	2023	Prognos 2024
Antal klienter per 31.12	430	553	588	
Antal resor	7 530	40 930	45 369	
Kostnader, euro	1 471 353	1 942 738	2 273 448	2 476 000
Kostnader, euro per klient	3 422	3 513	3 866	

Färdtjänst i enlighet med handikappservicelagen beviljas klienter som är funktionshindrade och där socialvårdslagens stöd för rörligheten är otillräcklig. Kostnaderna har ökat väsentligt varje år, då fler klienter är i behov av den här typen av service och priset per kilometer har stigit. Man har

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

25.10.2024

10/2024

konstaterat att varje klient numera åker fler färdtjänstresor i större utsträckning än tidigare. Detta kan ha att göra med samhällsutvecklingen i stort, där vi tenderar att bli mer rörliga och i mindre utsträckning spenderar hela fritiden i närområdet. Vi är mer aktiva i fritids- och föreningsliv och gör våra uppköp i centralorter.

Självriskan för färdtjänsten följer kollektivtrafikens taxa, vilken ändrades per den 1 januari 2022, så att den är 2,50 euro per enkel resa oberoende av resans längd. Innan dess varierade taxan mellan 2,00 och 4,50 euro beroende på resans längd. Antalet färdtjänstresor under 2023 var 45 369. Beräkningen $(4,50 - 2,50) \times 45\,369$ ger vid handen att den förändrade kollektivtrafikstaxan innebär en ökad kostnad om maximalt 90 738 euro per år. Därutöver antas den sänkta självriskan ha bidragit till ett ökat nyttjande av färdtjänsten, vilket också innebär ökade kostnader. Ovanstående omständigheter har medfört ökade kostnader för KST, vilket inte har kompenseras från landskapets sida.

Öka intäkterna/stävja kostnadsökningen inom färdtjänst

I förhandlingarna med landskapsregeringen har KST framfört att landskapsregeringen borde kompensera KST för de kostnadsökningar inom färdtjänsten som landskapsregeringens beslut har medfört.

KST kommer att genomföra en upphandling av färdtjänsten.

Köp av boendeplatser på och utanför Åland inom verksamhetsområdet funktionservice uppskattas överskrida budget med 587 000 euro.

För boendeplatserna på Åland förväntas vårddygnen minska jämfört med budget, medan vårddygnen utanför Åland uppskattas öka. Utgifter för socialpsykiatriskt boende utomlands är mycket krävande och dygnspriserna per boendeenhet har tenderat att stiga med 10–30 % under det senaste året.

KST har under delar av året haft en klinikfärdig klient som inte har kunnat tilldelas en boendeplats, varför klinikfärdigavgifter för denna har upptagits i prognosen. Utgifterna för klinikfärdigavgifter för färdigbehandlade klienter i behov av psykiatrisk omsorg är årligen en betydande utgift. I dagsläget finns inte en snabb lösning för detta. Det tar i regel 1–3 månader att få en plats från utskrivningsdatumet och ÅHS debiterar 1 359 euro per dygn under väntetiden. I årsprognosen har kostnader för klinikfärdigavgifter om totalt 208 000 euro upptagits.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

Öka intäkterna/stävja kostnadsökningen för boendeplatser

KST har påtalat problemen med lagstiftning och tillämpningen av lagstiftningen gällande medicinskt färdigbehandlade klienter inom psykiatrin. KST kommer att fortsätta lyfta problematiken.

Som en delvis lösning på de skenade kostnaderna inom psykiatriska området planeras ett socialpsykiatriskt lägenhetsboende på Åland med målsättning att kunna vårda fler på Åland med bättre insyn gällande kvaliteten och större kontroll över kostnadsutvecklingen. Även lägenhet för att omgående kunna ta emot klinikfärdiga klienter planeras in i boendeenheten. Det socialpsykiatriska boendet planeras att startas upp så snart det går att tillgå lägenheter för ändamålet.

Förbundets kostnader för understöd förväntas bli 121 000 euro högre än budget, främst till följd av ökade kostnader för *utkomststöd*.

	2021	2022	2023	Prognos 2024
Utkomststöd				
Antal hushåll	438	386	388	
Antal personer	748	639	622	
Antal ansökningar				
Anlänt under perioden	2 302	1 853	2 324	
Begäran om utredning sänd	557	376	553	
Beslut gjorts	2 302	1 853	2 324	
Behandlingstid i medeltal, vardagar per ansökan	3	4	3	
Kostnader				
Utkomststöd, euro	1 189 186	1 090 946	1 034 222	1 313 000

Flera sociala förmåner, som för många utkomststödmottagare är den huvudsakliga inkomstkällan, har blivit nedskurna vilket troligtvis bidrar till de ökade kostnaderna inom utkomststödet. Regeringen har beslutat om förändringar i arbetslöshetsförmånerna som träder i kraft under 2024. Dessa inkluderar bland annat en förlängning av självrisktiden, avskaffandet av barnförhöjningen och slopandet av det skyddade beloppet för arbetsinkomst. Inom bostadsbidraget har sänkningar gjorts från och med 1.4.2024, vilket påverkar den enskilda individen från tidpunkten för bidragets årliga justering. Vidare upphör bostadsbidraget för ägobostäder per 1.1.2025.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

Enligt lag är utkomststödet ett ekonomiskt stöd inom socialvården som beviljas i sista hand, där andra sociala förmåner ska utgöra den primära inkomstkällan. Nedskärningarna i de sociala förmånerna riskerar nu leda till att fler låginkomsttagare tvingas söka utkomststöd. När de primära förmånerna minskar ökar i stället andelen utkomststöd, vilket leder till ökade kostnader.

Statistiken för perioden 1.1-30.6.2024 visar inte någon ökning av antal hushåll eller personer jämfört med år 2023. Handläggare upplever dock en ökning av antalet förstagångssökande. Dessa får sina boendekostnader beaktade utifrån de faktiska kostnaderna under de första tre månaderna, vilket innebär att de kan få stöd för högre boendekostnader än vad som normalt godkänns inom utkomststödet. Detta kan vara en möjlig orsak till ökade utkomststöds-kostnader.

Ökade räntekostnader för ägobostäder samt generellt stigande kostnader i samhället påverkar också utfallet för utkomststödet. Till exempel indexjusterade Ålands landskapsregering grunddelsbeloppen från och med februari, vilka ökade med 7,9 %.

Det grundläggande utkomststödet beviljas enligt lag och KST har således ingen möjlighet att påverka beviljandet av det grundläggande stödet, eftersom det är en subjektiv rättighet. KST kan fastställa och justera servicenivån för det kompletterande och förebyggande utkomststödet, men beviljandet ska trots detta alltid baseras på en individuell bedömning av den enskildes behov.

Öka intäkterna/stävja kostnadsökningen inom utkomststödet

En stor del av de ökade kostnaderna beror på ändringar i lagstiftningen. Landskapsregeringen borde kompensera KST för detta, vilket även framfördes av social- och miljöutskottet vid behandling av bostadsbidragslagen.

Socialtjänsten och vuxensocialarbetet har däremot en nyckelroll i att minska klienters behov av utkomststöd genom förebyggande, stödjande och långsiktiga insatser som främjar självförsörjning.

Förutom löner och lönebikostnader, köp av tjänster och understöd uppskattas övriga verksamhetskostnader ligga nära budget. Avskrivningarna förväntas bli lägre än budgeterat. Finansnettot förväntas bli sämre än budgeterat, främst på grund av beräknade dröjsmålsräntor om 166 000 avseende tvistiga klinikfärdigavgifter till medlemskommuner och ÅHS.

Övriga åtgärder för att stävja kostnadsökningar även om kostnaderna ligger inom budget

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

25.10.2024

10/2024

Effektivitetsrevisionen fortsätter så att vart och ett område granskas och utvärderas för att se över möjligheten till mer kostnadseffektiva helhetslösningar.

De tidiga insatserna enligt socialvårdslagen och det förebyggande arbetet som görs via exempelvis det digitala skilsmässoverktyget SES, referensgruppsverksamhet och rådgivning, har tillsammans med barnskyddets målinriktade insatser lett till att kostnaderna för barnskyddet inte har ökat utan tvärtom sjunkit successivt under KST-tiden.

Barnskyddet har under de senaste åren arbetat målinriktat med att utveckla familjevården och på så sätt minska vårddygnen på barnskyddsinstitutioner. Detta helt i enlighet med de nationella riktlinjerna. Detta har också minskat kostnaderna avsevärt. Barnskyddets budget har sjunkit alla år under KST:s tid. Arbetet har gått så bra att Åland i dagsläget har högst andel barn i familjevård i förhållandet till det totala antalet vårddygn i hela Finland.

Familjevården har utvecklats genom att en socialarbetarresurs arbetar enbart med familjevård och placering i vård utom hemmet. Arbetet har också utvecklats genom att socialarbetaren erbjuder träffar också för de biologiska barnen i familjehemmen, vilket varit uppskattat. I år har KST också hållit sina första förberedande kurser för familjevårdare helt i egen regi vilket varit en kostnadsinbesparing och kvalitetshöjning. Personal har deltagit i ICDP (International Child Development Programme) -utbildning och i höst startar den första referensgruppen inom familjevården. Utvecklingsarbetet kommer att fortsätta.

Barnskyddets köp av tjänster prognosticeras bli 317 000 euro lägre än budget till följd av färre vårddygn för institutions- och eftervård.

Gällande hemservice har KST valt att upphandla servicen. Det finns möjlighet att utvärdera huruvida det skulle kunna finnas någon möjlighet att stävja kostnader genom att tillhandahålla hemservice i egen regi. Det man även bör beakta i en sådan situation är de kostnader som uppstår i samband med själva rekryteringsprocessen, då den uppgiften bör beräknas som krävande till följd av omfattande brist på utbildade närvårdare. För att vara en attraktiv arbetsgivare måste anställningsvillkoren bland vårdpersonalen därtill upplevas som attraktiva och fördelaktiga.

Samtidigt som klienterna inom närståendevården beräknas bli fler så kan KST avsluta en del tidigare beviljade stöd med motivering att kriterierna har ändrat i KST jämfört med hur de förelåg i kommunerna. Detta är alltså ett sätt att stävja kostnadsökningar utan att leda till besparingar.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

Kostnaden för sjukvikarier inom organisationen har tidigare budgeterats i enlighet med utfall och fördelats schablonmässigt baserat på antalet anställda. Enheter där personalen arbetar i periodarbete har en högre budgeterad procent eftersom klientarbetet medför att sjukvikarier i regel alltid måste tas in. Inför budget 2024 drog KST ner de budgeterade kostnaderna för sjukvikarier och arbetar utifrån målsättningen att sänka sjukfrånvaron. Ett stort fokus ligger på att säkra en god grundbemanning med tillräcklig behörig personal. Det största utvecklingsprojektet pågår inom boendeenheterna, där man påbörjat implementeringen av samarbetsenheter. Syftet är att minska sårbarheten i såväl ledningsfunktioner som personalbemanning. Ökad trygghet och kompetens, bättre kontinuitet i vården samt lättare att tillgodose behovet av behörig personal. Detta tar dock tid och det är främst inom ledningsfunktionerna som man kommit igång mer aktivt.

Organisationen har även medvetet satsat på ett utökat samarbete med företagshälsovården med fokus på förebyggande insatser. Sjukfrånvaron inom organisationen har under de två första kvartalen 2024 minskat i jämförelse med året innan och vi har sett en nedåtgående trend de senaste två åren.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen antecknar informationen till kännedom och skickar prognosen till kommunerna för kännedom.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

TILLÄGGSBUDGET 2024

§ 128

En helårsprognos för 2024 har gjorts upp på basen av den information som finns tillgänglig om utfallet hittills, se bilaga 2. Prognosen indikerar att verksamhetskostnaderna kommer att bli högre än budgeterat och så även kommunernas betalningsandelar.

I prognosen antas intäkter från understöd och bidrag avseende skyddshem, utbildningskostnader och företagshälsovård utfalla enligt budget. Projektet Framsteget har startats upp under året antas därför inte förbruka årets budgeterade medel till fullo. Budgeterade ESF-medel är 200 000 och prognosen indikerar 80 000 euro. Det är oklart huruvida det budgeterade understödet om 200 000 euro från landskapet kommer att inflyta, varför det inte tas upp som en intäkt i prognosen.

Övriga verksamhetsintäkter förväntas bli 105 000 euro högre än budgeterat, främst tack vare ersättningar från ÅHS avseende vissa klienters kostnader för boende utanför Åland. Därtill har försäkringsersättningar enligt trafikförsäkringslagen avseende klienter med serviceboende enligt handikappservicelagen redovisats som intäkter, medan de har budgeterats som kostnadsminskningar.

Verksamhetskostnaderna prognostiseras till 36,7 Meur jämfört med budgeterade 36,0 Meur.

Den uppgjorda helårsprognosen visar i dagsläget på en överskridning av budgeterade verksamhetskostnader om 641 000 euro.

Löner och lönebikostnader uppskattas ligga 0,9 Meur under budget:

- Inom personlig assistans (verksamhetsområdet funktionservice) har en förskjutning från lönekostnader till köp av tjänster skett, där personalkostnaderna förväntas bli 258 000 euro lägre än budget.
- Personalkostnaderna för sjuk- och semestervikarier förväntas bli 364 000 euro lägre än budgeterat.
- Arvodet för närståendevård förväntas bli 158 000 euro högre än budgeterat.
- Verksamhetsområdena barnskydd samt tidigt stöd för barn och familj har inte haft full bemanning, varmed löner och lönebikostnader förväntas ligga under budgeterade nivåer.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

- Projektet Framsteget inom verksamhetsområdet vuxensocialarbete har inte startats upp direkt vid årets början och budgeterade löner och lönebikostnader kommer därför att underskridas.
- Förbundets semesterlöneskuld prognosticeras öka med 200 000 euro baserat på antagandet att antalet årsverken stiger till 270 (jämfört med 259,59 för 2023) och att skulden per årsverke ökar i samma takt som förbundets löneförhöjningar. Budgeten för 2024 har inte tagit höjd för en ökning av semesterlöneskulden.

Köp av tjänster uppskattas ligga 1,5 Meur över budget.

Inom *personlig assistans* förväntas en förskjutning från lönekostnader till köp av tjänster, men också en totalökning av kostnaderna. KST har inte lyckats bemanna den personliga assistansen i egen regi i tillräcklig utsträckning. Generellt sett finns en rekryteringsproblematik inom området som gör egen produktion av service tungrodd. Assistansverksamheten har delvis upphandlats och har i högre grad bemannats. Den beviljade servicen har kunnat förverkligas i högre utsträckning än tidigare, så att fler klienter har fått sina subjektiva rättigheter tillgodosedda enligt lagstiftningen. Den totala ökningen av köpta tjänster inom personlig assistans uppskattas till 941 000 euro jämfört med budget och 968 000 euro jämfört med föregående år.

Färdtjänst och stöd för rörligheten uppskattas överskrida budget med 395 000 euro och därmed bli 222 000 euro högre än 2023.

Färdtjänst	2021	2022	2023	Prognos 2024
Antal klienter per 31.12	430	553	588	
Antal resor	7 530	40 930	45 369	
Kostnader, euro	1 471 353	1 942 738	2 273 448	2 476 000
Kostnader, euro per klient	3 422	3 513	3 866	

Färdtjänst i enlighet med handikappservicelagen beviljas klienter som är funktionshindrade och där socialvårdslagens stöd för rörligheten är otillräcklig. Kostnaderna har ökat väsentligt varje år, då fler klienter är i behov av den här typen av service och priset per kilometer har stigit. Man har konstaterat att varje klient numera åker fler färdtjänstresor i större utsträckning än tidigare. Detta kan ha att göra med samhällsutvecklingen i stort, där vi tenderar att bli mer rörliga och i mindre utsträckning spenderar hela fritiden i närområdet. Vi är mer aktiva i fritids- och föreningsliv och gör våra uppköp i centralorter.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

25.10.2024

10/2024

Självrisker för färdtjänsten följer kollektivtrafikens taxa, vilken ändrades per den 1 januari 2022, så att den är 2,50 euro per enkel resa oberoende av resans längd. Innan dess varierade taxan mellan 2,00 och 4,50 euro beroende på resans längd. Antalet färdtjänstresor under 2023 var 45 369. Beräkningen $(4,50 - 2,50) \times 45\,369$ ger vid handen att den förändrade kollektivtrafikstaxan innebär en ökad kostnad om maximalt 90 738 euro per år. Därutöver antas den sänkta självrisker ha bidragit till ett ökat nyttjande av färdtjänsten, vilket också innebär ökade kostnader. Ovanstående omständigheter har medfört ökade kostnader för KST, vilket inte har kompenseras från landskapets sida.

Köp av boendeplatser på och utanför Åland inom verksamhetsområdet funktionservice uppskattas överskrida budget med 587 000 euro.

För boendeplatserna på Åland förväntas vårddygnet minska jämfört med budget, medan vårddygnet utanför Åland uppskattas öka. Utgifter för socialpsykiatriskt boende utomlands är mycket krävande och dygnspriserna per boendeenhet har tenderat att stiga med 10–30 % under det senaste året.

KST har under delar av året haft en klinikfärdig klient som inte har kunnat tilldelas en boendeplats, varför klinikfärdigavgifter för denna har upptagits i prognosen. Utgifterna för klinikfärdigavgifter för färdigbehandlade klienter i behov av psykiatrisk omsorg är årligen en betydande utgift. I dagsläget finns inte en snabb lösning för detta. Det tar i regel 1–3 månader att få en plats från utskrivningsdatumet och ÅHS debiterar 1 359 euro per dygn under väntetiden. I årsprognosen har kostnader för klinikfärdigavgifter om totalt 208 000 euro upptagits.

Barnskyddets köp av tjänster prognosticeras bli 317 000 euro lägre än budget till följd av färre vårddygnet för institutions- och eftervård.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr		
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024		
Förbundets kostnader för understöd förväntas bli 121 000 euro högre än budget, främst till följd av ökade kostnader för <i>utkomststöd</i> .				
Utkomststöd	2021	2022	2023	Prognos 2024
Antal hushåll	438	386	388	
Antal personer	748	639	622	
Antal ansökningar				
Anlänt under perioden	2 302	1 853	2 324	
Begäran om utredning sänd	557	376	553	
Beslut gjorts	2 302	1 853	2 324	
Behandlingstid i medeltal, vardagar per ansökan	3	4	3	
Kostnader				
Utkomststöd, euro	1 189 186	1 090 946	1 034 222	1 313 000

Flera sociala förmåner, som för många utkomststödmottagare är den huvudsakliga inkomstkällan, har blivit nedskurna vilket troligtvis bidrar till de ökade kostnaderna inom utkomststödet. Regeringen har beslutat om förändringar i arbetslöshetsförmånerna som träder i kraft under 2024. Dessa inkluderar bland annat en förlängning av självrisktiden, avskaffandet av barnförhöjningen och slopandet av det skyddade beloppet för arbetsinkomst. Inom bostadsbidraget har sänkningar gjorts från och med 1.4.2024, vilket påverkar den enskilda individen från tidpunkten för bidragets årliga justering. Vidare upphör bostadsbidraget för ägobostäder per 1.1.2025.

Enligt lag är utkomststödet ett ekonomiskt stöd inom socialvården som beviljas i sista hand, där andra sociala förmåner ska utgöra den primära inkomstkällan. Nedskärningarna i de sociala förmånerna riskerar nu leda till att fler låginkomsttagare tvingas söka utkomststöd. När de primära förmånerna minskar ökar i stället andelen utkomststöd, vilket leder till ökade kostnader.

Statistiken för perioden 1.1-30.6.2024 visar inte någon ökning av antal hushåll eller personer jämfört med år 2023. Handläggare upplever dock en ökning av antalet förstagångssökande. Dessa får sina boendekostnader beaktade utifrån de faktiska kostnaderna under de första tre månaderna, vilket innebär att de kan få stöd för högre boendekostnader än vad som normalt godkänns inom utkomststödet. Detta kan vara en möjlig orsak till ökade utkomststöds-kostnader.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

Ökade räntekostnader för ägobostäder samt generellt stigande kostnader i samhället påverkar också utfallet för utkomststödet. Till exempel indexjusterade Ålands landskapsregering grunddelsbeloppen från och med februari, vilka ökade med 7,9 %.

Det grundläggande utkomststödet beviljas enligt lag och KST har således ingen möjlighet att påverka beviljandet av det grundläggande stödet, eftersom det är en subjektiv rättighet. KST kan fastställa och justera servicenivån för det kompletterande och förebyggande utkomststödet, men beviljandet ska trots detta alltid baseras på en individuell bedömning av den enskildes behov.

Förutom löner och lönebikostnader, köp av tjänster och understöd uppskattas övriga verksamhetskostnader ligga nära budget. Avskrivningarna förväntas bli lägre än budgeterat. Finansnettot förväntas bli sämre än budgeterat, främst på grund av beräknade dröjsmålsräntor om 166 000 avseende tvistiga klinikfärdigavgifter till medlemskommuner och ÅHS.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen föreslår inför förbundsstämman en tilläggsbudget för 2024 om

- Lägre intäkter avseende understöd och bidrag om 221 000 euro
- Ökade kostnader för utkomststöd om 173 000 euro
- Ökade kostnader för köp av boendeplatser om 468 000 euro
- Ökade finansiella kostnader om 186 000 euro
- Minskade avskrivningar om 104 000 euro

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

BUDGET 2025 OCH EKONOMIPLAN 2026–2027

§ 129

§ 50/FST 21.5.2024

Förbundsstämman beslöt 15.12.2023 om en ökning av verksamhetskostnaderna om 4 % per år för planåren 2025–2026. Detta innebär för 2025 4 % av 35 968 000 euro, d.v.s. 1 439 000 euro. Ramen för budget 2025 är således 37 407 000 euro i verksamhetskostnader.

Representanter från verksamhetsområdena presenterar sina förslag till verksamhetsförändringar, se bilaga 7. Dessa kommer att behöva prioriteras för att rymmas innanför budgetramen.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen beslutar att förvaltningen tar fram ett budgetdokument utifrån budgetramen år 2025 om maximalt 37 407 000 euro i verksamhetskostnader.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

§ 111/FST 17.9.2024

Budgetram

Enligt styrelsens beslut § 50 per 21.5.2024 fastslogs en budgetram för 2025 om maximalt 37 407 000 euro i verksamhetskostnader.

Verksamhetsförändringar

Inför budget 2025 föreslås att verksamhetsområdet funktionsservice delas, så att *specialomsorgen blir ett skilt verksamhetsområde* som leds av en områdeschef och en servicechef. Detta görs för att få mer jämnstora verksamhetsområden, minska arbetsbördan för såväl områdeschefen för funktionsservice och servicechefen för boende och sysselsättning.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

25.10.2024

10/2024

Verksamhetsområdet funktionservice har utgjort mer än 70 % av KST:s verksamhet (räknat både i kostnader och personal) och det har visat sig vara för stort. Servicechefen för boende och sysselsättning har inte har kunnat få tillräckligt med stöd och integreringen av specialomsorgen till KST inte har lyckats fullt ut. Tidigare hade specialomsorgen ett eget kommunalförbund och nu har man upplevt att specialomsorgen har kommit för långt ifrån beslutsfattandet. Såväl klienter som intresseorganisationer och personal har påtalat en upplevd försämring. Därtill har kvalitetskriterier, uppföljning, utveckling och budgetarbete blivit lidande.

Tudelningen av verksamhetsområdet förväntas i stort genomföras inom ramen för befintlig budget genom en omfördelning av ansvar inom KST:s ledningsgrupp.

För att stävja kostnadsökningarna inom boendeplatserna i och utanför Åland har ett förslag om *socialpsykiatrisk lägenhetsboende* lagts fram. Genom att öppna ett socialpsykiatrisk boende på Åland skulle man få ner vårddygnspriserna, minska kostnadsposten för klinikfärdiga klienter och samtidigt stärka klientsäkerheten genom ökad uppföljning och insyn. Dessutom skulle det gynna flertalet klienter att få stanna på Åland där de friska och stabiliserande faktorerna som ger trygghet i livet redan finns. Ett uppbrott från hemmiljön är inte alltid gynnsamt för rehabiliteringen och stödjer inte heller klienten att bättre hantera livet i vardagen här hemma.

Ett socialpsykiatrisk lägenhetsboende skulle bygga ut kedjan mellan heldygnsvård och sporadiskt boendestöd i den utsträckning det nu erbjuds. Det socialpsykiatriska lägenhetsboendet skulle dels kunna vara en långvarig lösning, dels en trappstegsmodell där klienten får aktivt stöd till ökad självständighet i livet trots utmaningar i form av kronisk eller långvarig sjukdom.

En förutsättning för förverkligande av socialpsykiatrisk lägenhetsboende är att KST får tillgång till lägenheter och att personalrekryteringen lyckas. Även tidsplanen är beroende av dessa nyckelfaktorer. Då osäkerhetsfaktorerna är många kring detta prioriterade projekt har budgeten för 2025 utformats utifrån de förutsättningar som gäller idag, alltså en situation utan socialpsykiatrisk lägenhetsboende. Trots detta fortsätter arbetet med att förverkliga projektet.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

Resultaträkning

Resultaträkning	Bokslut	Budget	Budget
Belopp i 1 000 euro	2023	2024	2025
Verksamhetsintäkter			
Ersättningar från kommuner	28 784	30 096	31 712
Övriga försäljningsintäkter	94	50	95
Avgiftsintäkter	890	913	859
Understöd och bidrag	393	790	578
Övriga verksamhetsintäkter	634	404	488
Verksamhetsintäkter totalt	30 795	32 253	33 731
Verksamhetskostnader			
Löner och arvoden	-15 358	-17 212	-17 327
Lönebikostnader	-3 134	-3 410	-3 279
Köp av tjänster	-12 552	-11 633	-12 765
Material, förnödenheter och varor	-764	-912	-796
Understöd	-1 450	-1 585	-1 825
Hyreskostnader	-1 099	-1 192	-1 387
Övriga verksamhetskostnader	-28	-25	-25
Verksamhetskostnader totalt	-34 385	-35 968	-37 403
Verksamhetsbidrag	-3 589	-3 715	-3 672
Landskapsandelar	4 092	4 280	4 259
Finansiella intäkter och kostnader	-210	-84	-152
Årsbidrag	294	481	435
Avskrivningar enligt plan	-304	-491	-445
Räkenskapsperiodens resultat	-10	-10	-10
Förändring i avskrivningsdifferens	10	10	10
Räkenskapsperiodens över-/underskott	0	0	0

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

Verksamhetsintäkter

Verksamhetsintäkter Belopp i 1 000 euro	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget förändr
Ersättningar från kommuner	28 784	30 096	31 712	1 615
Övriga försäljningsintäkter	94	50	95	45
Avgiftsintäkter	890	913	859	-54
Understöd och bidrag	393	790	578	-213
Övriga verksamhetsintäkter	634	404	488	84
Verksamhetsintäkter totalt	30 795	32 253	33 731	1 478

Förbundets verksamhetsintäkter utgörs huvudsakligen av medlemskommunernas andelar (31 712 000 euro) som räknas fram med stöd av grundavtalet. Utöver dessa finns bland annat avgifts- och hyresintäkter. Budgeterade kommunandelar för 2025 är 1 615 000 euro högre än budget 2024. Budgeterade understöd och bidrag är 213 000 euro lägre än budget 2024, då budgeten för 2024 innehåller ett anslag om 200 000 euro avseende samarbetsstöd från landskapsregeringen samt kompensation för de ökade kostnaderna för färdtjänst på grund av ändring av taxan för kollektivtrafik. Övriga budgeterade intäktsposter för 2025 är förhållandevis små och/eller ligger nära budget 2024.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnader Belopp i 1 000 euro	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget förändr
Löner och arvoden	-15 358	-17 212	-17 327	-115
Lönebikostnader	-3 134	-3 410	-3 279	131
Köp av tjänster	-12 552	-11 633	-12 765	-1 132
Material, förnödenheter och varor	-764	-912	-796	116
Understöd	-1 450	-1 585	-1 825	-240
Hyreskostnader	-1 099	-1 192	-1 387	-195
Övriga verksamhetskostnader	-28	-25	-25	0
Verksamhetskostnader totalt	-34 385	-35 968	-37 403	-1 435

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

Personalkostnader

Personalkostnaderna (20 606 000 euro) utgör 55 % av förbundets budgeterade verksamhetskostnader. I personalkostnaderna ingår såväl utbetalningar till förbundets personal som övriga utbetalningar som utgör skattepliktig inkomst hos mottagarna. Till de senare nämnda hör närstående- och familjevårdare, stödpersoner och -familjer samt förtroendevalda. Personalkostnaderna är 16 000 euro lägre i budget 2025 jämfört med budget 2024.

Anslaget för semestervikarier exklusive sociala avgifter har dragits ner med 188 000 euro jämfört med budget 2024. Denna justering baserar sig på en noggrann genomgång av tidigare års anslagsutnyttjande. Vi bedömer att denna minskning kan genomföras genom att införa striktare riktlinjer för anställning av semestervikarier samt genom förbättrad semesterplanering inom våra verksamheter. Vi är medvetna om att denna åtgärd kan innebära vissa utmaningar, men den är nödvändig och genomförbar för att vi ska kunna hålla oss inom budgetramen och samtidigt optimera resursanvändningen.

Vi har också observerat en försiktig nedåtgående trend i sjukfrånvaron, vilket har bidragit till att även anslaget för sjukvikarier minskas för andra året i rad.

Nuvarande tjänste- och arbetskollektivavtal är i kraft till och med 30.4.2025. De avtalsenliga lönehöjningarna år 2025 är därmed inte kända och har förutom den centrala justeringspotten om 0,8 % från 1.6.2025 budgeterats enligt en fiktiv schablon på 2 %.

Budgeterade sociala avgifter för 2025 utgör totalt 19,515 % jämfört med 20,326 % i budget 2024, vilket bidrar till lägre lönebikostnader i budget 2025.

Nedanstående tabell sammanfattar förändringarna i personalen i budgeten för 2025.

Förändringar i personal	% av heltid	Antal pers	
Fastighetsingenjör	-0,42	-1	5 mån budget 24. Tillsätts ej 2025 som en inbesparing
Extra resurs inom ekonomi	-0,40	0	Tillfällig resurs
Barnatillsyningsman	0,37	1	Tillfällig utökning genom omdisponering köptjänst
Socialarbetare, barnskydd	1,00	1	Ordinarie utökning enl. lagkrav
Personlig assistent	-5,78	-5	Uppskattad total resurs
Föreståndare, boendeservice	-0,25	0	Återgång från tillfällig lösning
Närvårdare, boendeservice	-0,45	0	Omfördelning av anslag + en tillsätts ej 2025
Närvårdare, daglig verksamhet	-1,00	-2	Omfördelning av anslag + en minskning
	-6,93	-6,00	

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

25.10.2024

10/2024

- Som en besparingsåtgärd lämnas tjänsten som fastighetsingenjör obemannad under 2025. I budget 2024 fanns anslag för en fastighetsingenjör för fem månader. Tjänsten inrättades 2023, men har ännu ej bemannats.
- Den tillfälliga resursen på ekonomiavdelningen budgeterades till 100 % för 2024, men bemannas för tillfället till 60 % vilket har införlivats i budget 2025.
- Inom familjerätten har man gått in för en tillfällig utökning av barnatillsyningsmän genom en omDispositionering av anslagen för köptjänster.
- Antalet socialarbetare på barnskyddet har utökats redan under 2024 för att möta lagens krav på antalet klienter per socialarbetare.
- Inom personlig assistans har en förskjutning från lönekostnader till köp av tjänster skett redan under 2024.
- Inom specialomsorgen har en omfördelning av budgeterade anslag gjorts mellan enheterna inom boendeservice och daglig verksamhet. Därutöver bedöms bemanningen på daglig verksamhet kunna minskas med en närvårdare om 100 % av heltid jämfört med budget 2024. En närvårdare om 100 % av heltid på Mariegatan bedöms kunna lämnas obemannad under 2025 som en besparingsåtgärd. En tillfällig lösning avseende en föreståndare inom boendeservice budgeteras inte fortgå under 2025.

Köp av tjänster

Köp av tjänster (12 765 000 euro) utgör 34 % av budgetens verksamhetskostnader. Budget 2025 är 1 132 000 euro (9,7 %) högre än budget 2024. Större poster inom detta kostnadslag är köp av boendeplatser/institutionsvård, färdtjänst, hemservice och personlig assistans, vilka utgör cirka 80 % av de köpta tjänsterna.

Personlig assistans verkställs genom egen produktion och genom köptjänst främst via företaget JAG assistans. Klienten kan även vara egen arbetsgivare. Köpta tjänster inom personlig assistans är 930 000 euro högre än budget 2024. Under 2024 har det skett en förskjutning från lönekostnader till köp av tjänster, men också en totalökning av kostnaderna. KST har inte lyckats bemanna den personliga assistansen i egen regi i tillräcklig utsträckning. Generellt sett finns en rekryteringsproblematik inom området som gör egen produktion av service tungrodd. Assistansverksamheten har delvis upphandlats och när JAG Assistans har tagit över delar av uppdraget har assistansen i högre grad bemannats. Den beviljade servicen har kunnat förverkligas i högre utsträckning än tidigare, så att fler klienter har fått sina subjektiva rättigheter tillgodosedda enligt lagstiftningen, vilket lett till betydande kostnadsökningar.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

25.10.2024

10/2024

En översyn av kriterierna inom assistansen kommer att göras så att man bättre kan säkerställa att var och en får service på rätt samhällsekonomisk nivå. Inom personlig assistans är de betydande kostnaderna knutna till ett fåtal hushåll som har behov av service dygnet runt.

Kostnaderna för *färdtjänst* är 323 000 euro högre än budget 2024. Färdtjänst i enlighet med handikappservice lagen beviljas klienter som är funktionshindrade och där socialvårdslagens stöd för rörligheten är otillräcklig. Kostnaderna för färdtjänst har ökat väsentligt varje år, då fler klienter är i behov av den här typen av service och priset per kilometer har stigit. Man har konstaterat att varje klient numera åker fler färdtjänstresor i större utsträckning än tidigare. Detta kan ha att göra med samhällsutvecklingen i stort, där vi tenderar att bli mer rörliga och i mindre utsträckning spenderar hela fritiden i närområdet. Vi är mer aktiva i fritids- och föreningsliv och gör våra uppköp i centralorter.

Köp av boendeplatser/institutionsvård beräknas på individnivå enligt idag kända placeringar och dygnspriser.

- För köp av boendeplatser/institutionsvård på Åland budgeteras en minskning med 137 000 euro jämfört med budget 2024 tack vare ett lägre antal vårddygn. Kostnaderna per vårddygn har dock stigit.
- Kostnaderna för köp av boendeplatser utanför Åland inom funktionsservice och specialomsorg förväntas öka med 316 000 euro jämfört med budget 2024 på grund av avsevärt högre dygnspriser trots ett lägre antal vårddygn.
- Barnskyddets anslag för institutions- och eftervård minskar med 401 000 euro jämfört med budget 2024 tack vare ett minskat antal placerade barn.

Understöd

Anslaget för understöd ökar med 240 000 euro jämfört med budget 2024, vilket kommer av ett ökat anslag för utkomststöd om totalt 303 000 euro. Anslaget för utkomststöd har budgeterats baserat på utfallet för 2024 och en uppskattad ökning om 6 %, utgående från förväntade indexjusteringar och höjd moms. Prognostiseringen av utkomststödet budgetanslag är utmanande, särskilt eftersom det fortfarande är för tidigt att bedöma effekterna av regeringens nedskärningar av de primära sociala förmånerna, så som arbetslöshetsförmåner och bostadsbidrag, och hur dessa förändringar kommer att påverka kostnaderna för utkomststödet.

Hyreskostnader

Hyreskostnaderna är 195 000 euro högre än budget 2024, vilket främst hänför sig till hyror för byggnader och lokaler. I budget 2025 har 2024 års procentuella hyreshöjningar på befintliga hyreskontrakt använts för att kalkylera 2025 års nivå. Under projektet med renovering av

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

Blåbärsstigen måste klienterna flytta ut och därför har hyreskostnader om 96 000 euro för en ersättande lokal tagits upp i budgeten för 2025.

Landskapsandelar

Landskapsandelar budgeteras enligt den prognos som lämnats av Ålands landskapsregering. Denna är 21 000 euro lägre än budget 2024.

Resultat per verksamhetsområde

Resultaträkning	Bokslut	Budget	Budget
Belopp i 1 000 euro	2023	2024	2025
Organisationsstöd			
Verksamhetsintäkter	374	392	412
Verksamhetskostnader	-3 172	-3 457	-3 432
Verksamhetsbidrag	-2 797	-3 065	-3 021
Interna hyresintäkter	1 278	1 399	1 472
Interna hyreskostnader	-78	-81	-62
Netto	-1 597	-1 746	-1 611
Tidigt stöd för barn och familj			
Verksamhetsintäkter	9	25	17
Verksamhetskostnader	-1 726	-2 114	-2 045
Verksamhetsbidrag	-1 717	-2 089	-2 029
Interna hyreskostnader	-154	-152	-183
Netto	-1 871	-2 241	-2 211
Barnskydd			
Verksamhetsintäkter	457	409	455
Verksamhetskostnader	-3 013	-3 534	-3 273
Verksamhetsbidrag	-2 557	-3 126	-2 817
Interna hyreskostnader	-162	-168	-185
Netto	-2 719	-3 294	-3 002

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

Vuxensocialarbete			
Verksamhetsintäkter	153	335	347
Verksamhetskostnader	-2 423	-2 722	-3 013
Verksamhetsbidrag	-2 270	-2 386	-2 667
Interna hyreskostnader	-88	-138	-141
Netto	-2 358	-2 525	-2 808

Funktionservice			
Verksamhetsintäkter	611	428	400
Verksamhetskostnader	-12 915	-12 248	-13 663
Verksamhetsbidrag	-12 303	-11 820	-13 264
Interna hyreskostnader	-262	-369	-349
Netto	-12 565	-12 189	-13 613

Specialomsorg			
Verksamhetsintäkter	407	368	389
Verksamhetskostnader	-11 136	-11 894	-11 976
Verksamhetsbidrag	-10 729	-11 526	-11 587
Interna hyreskostnader	-535	-491	-552
Netto	-11 263	-12 016	-12 138

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

25.10.2024

10/2024

Fördelning av kostnader per kommun

	2022	%	50 %	31.12.2022	%	50 %	totalt
Brändö	12 519 025	1,87 %	296 038,81	450	1,48 %	235 025,50	531 064
Eckerö	16 850 883	2,51 %	398 474,75	939	3,09 %	490 419,89	888 895
Finström	51 706 169	7,71 %	1 222 701,62	2 588	8,52 %	1 351 657,79	2 574 359
Föglö	9 467 549	1,41 %	223 880,21	504	1,66 %	263 228,56	487 109
Geta	6 460 341	0,96 %	152 768,41	507	1,67 %	264 795,40	417 564
Hammarland	27 875 625	4,16 %	659 178,06	1 628	5,36 %	850 270,05	1 509 448
Jomala	122 934 650	18,33 %	2 907 049,56	5 610	18,48 %	2 929 984,62	5 837 034
Kumlinge	6 175 653	0,92 %	146 036,36	306	1,01 %	159 817,34	305 854
Kökar	3 461 294	0,52 %	81 849,61	223	0,73 %	116 468,19	198 318
Lemland	43 453 246	6,48 %	1 027 543,81	2 131	7,02 %	1 112 976,33	2 140 520
Lumparland	7 789 302	1,16 %	184 194,49	360	1,19 %	188 020,40	372 215
Mariehamn	295 208 698	44,03 %	6 980 833,46	11 757	38,73 %	6 140 433,00	13 121 266
Saltvik	38 298 215	5,71 %	905 642,21	1 793	5,91 %	936 446,06	1 842 088
Sottunga	1 959 411	0,29 %	46 334,41	111	0,37 %	57 972,96	104 307
Sund	18 788 464	2,80 %	444 292,93	1 001	3,30 %	522 801,18	967 094
Vårdö	7 571 594	1,13 %	179 046,35	451	1,49 %	235 547,78	414 594
Totalt	670 520 119	100,00 %	15 855 865,07	30 359	100,00 %	15 855 865,07	31 711 730

Uppgifterna för skattekraft och antal invånare nedan baserar sig på 2022 års uppgifter och kommer att uppdateras med motsvarande uppgifter för 2023 då dessa har fastställts. Till bokslutet 2025 kommer 2024 års uppgifter att användas.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

Investeringar

Investeringar Belopp i euro	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Immateriella tillgångar			
Ärendehanteringssystem	20 000		
Lönesystem	45 000	*	
HR-system		30 000	
Vidareutveckling av Abilita Socialvård	20 000		
Rapporterings-/budgeteringssystem	20 000		
AI	15 000		
Utkomststöds kalkylator	15 000		
Administrationssystem familjehem och stödpersoner		15 000	
Maskiner och inventarier			
IT-utrustning	50 000	25 000	
Övriga maskiner och inventarier	80 000	60 000	60 000
Byggnader			
Svedgränd			
Projektering och byggnation**	200 000	4 000 000	4 000 000
Blåbärsstigen			
Projektering och renovering**	350 000	130 000	
Projektering och tillbyggnad**		100 000	1 120 000
Maskrosvägen			
Projektering och tillbyggnad**	30 000	100 000	
Målning av fasader			50 000
Staket			25 000
Åkersvängen			
Takbyte lilla sidan	70 000		
Målning av fasad	40 000		
Renovering av våtrum	40 000	40 000	
Gårdsarbeten			40 000
Nya fönster		20 000	
Projektering och renovering av kök**	30 000	200 000	

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

Investeringar	Budget	Plan	Plan
Belopp i euro	2025	2026	2027
Tistelgränd			
Badrumsrenovering	40 000		
Installation FTX**		100 000	
Staket			25 000
Smedjegränd (Solkulla)			
Renovering av våtrum		55 000	55 000
Installation FTX**			100 000
Navigationsskolegränd (Hildas hus)			
Invändiga renoveringsarbeten	40 000		
Fabriksgatan (Fixtjänst)			
Renovering av våtrum	30 000		
Totalt	1 135 000	4 875 000	5 475 000

* Belopp uppskattas efter förstudie/projektering

** Beloppet kalkyleras mer exakt under projekteringen

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

Planåren 2026-2027

De behov som framfördes av verksamhetsområdena inför budget 2025 som inte rymdes innanför ramen kvarstår:

- En utökning av barnatillsyningsmannaresurser från 2 till 3 heltidstjänster.
- Utökade resurser inom verksamhetsområdet vuxensocialarbete i form av ytterligare en förmånshandläggare.
- En resurs/anställning på heltid för att förverkliga specialomsorgsklienternas behov av stöd för fritidsaktiviteter.
- Bemanna tjänsten som fastighetsingenjör.
- Vid behov anställning av en närvårdare om 100 % av heltid på Mariegatan.
- Underhållsprojekt på förbundets byggnader om 88 000 euro som skjutits fram.
- Vuxensocialarbetets planerade stödboende.

Ytterligare planer/förändringar på kommande:

- Socialpsykiatriskt lägenhetsboende.
- Den nya funktionshinderlagen förväntas träda i kraft.
- Dagverksamheten Framsteget, som för närvarande finansieras genom ett EU-projekt, planeras att tas över i egen regi.
- Lösningar gällande lokaler (utöver socialpsykiatriskt lägenhetsboende och stödboende)
  - Kontor
  - Tallbacken
  - ESB Lagunen
- Renovering och utbyggnad av Blåbärsstigen
- Byggnation av Svedgränd
- Nyupplåning för de större projekten ger högre finansiella kostnader

FÖRBUNDSREKTORENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar att förvaltningen jobbar vidare med budgetdokumentet utifrån den vägledning som förbundsstyrelsen ger.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

§ 120/FST 24.9.2024

Budget 2025 och ekonomiplan 2026–2027 enligt bilaga.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar att bjuda in kommunerna till ett informations- och diskussionstillfälle den 02.10.2024 kl. 18.00 där kommunerna ges möjlighet att lämna synpunkter på det liggande budgetförslaget.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen antecknade budget 2025 till kännedom och beslöt att budgeten skickas ut till kommunerna för kännedom med möjlighet att lämna synpunkter senast 18.10. Det beslöts ytterligare att kommunerna bjuds in till ett informations- och diskussionstillfälle den 07.10 kl. 18.00 samt att budgeten godkänns vid styrelsemöte den 25.10 kl. 9.00. Förbundsstämman hålls den 15.11.

§ 129/FST 25.10.2024

Utlåtanden har inkommit från Brändö, Eckerö, Finström, Föglö, Kumlinge, Lemland, Lumparland, Mariehamn och Vårdö gällande budget 2025, se bilaga 3. KST:s svar på utlåtandena finns i bilaga 4.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen föreslår inför förbundsstämman att förbundsstämman godkänner bifogade förslag till budget 2025 och ekonomiplan 2026–2027, enligt bilaga 5 där kommunernas andel av budget för år 2025 är 31 711 730 euro.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

AVGIFTER OCH TAXOR 2025

§ 130

Enligt grundavtalet § 8 ska förbundsstämman fastställa grunderna för förbundets avgifter.

Ett förslag på avgifter och taxor för 2025 återfinns i bilaga 6. Ändringar jämfört med 2024 års taxa är gulmarkerade.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen föreslår inför förbundsstämman att avgifter och taxor för 2025 fastställs enligt bilaga 6. Indexjusteringar och eventuella lagändringar uppdateras i dokumentet på tjänstens vägnar.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

ARVODESSTADGA

§ 131

Gällande arvodesstadga är från 14.2.2020.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen godkänner den nya arvodesstadgan i enlighet med bilaga 7 och föreslår inför förbundsstämman att arvodesstadgan fastställs.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att beslut i ärendet tas inför styrelsens nästa mandatperiod.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

LAGFÖRSLAG OM ÄNDRING AV LANDSKAPSLAGEN OM KONTROLL AV BROTTSLIG BAKGRUND HOS PERSONER SOM SKA ARBETA MED BARN

§ 132

Landskapsregeringen ger KST möjlighet att lämna synpunkter på ett utkast till lagförslag om ändring av landskapslagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som ska arbeta med barn.

Bifogat utkast till lagförslag samt parallelltext (bilagor 8 och 9).

Remissinstanser och andra intresserade kan lämna sina utlåtanden till landskapsregeringen senast **onsdagen den 25 oktober 2024**. Yttrandet kan skickas i elektronisk form till adressen registrator@regeringen.ax. Uppge ärendenumret ÅLR 2024/5712 i remissvaret

Möjligheten/skyldigheten att kräva att en anställd uppvisar straffregisterutdrag är för närvarande mera begränsad på Åland än i riket. I rikets finns från och med 1.1.2024 en skyldighet/rättighet att begära att ett straffregisterutdrag uppvisas när personen första gången anställs/tilldelas uppgifter som avser arbete med äldre personer. Vidare träder rätten och skyldigheten att kontrollera straffregisterutdraget beträffande personer som arbetar med personer med funktionsnedsättning i kraft 1.1.2025.

FÖRBUNDSREGERINGENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar att lämna synpunkter på att lagförslaget också ska omfatta de som jobbar med äldre och funktionshindrade. KST behöver också kunna begära in straffregisterutdrag då privata serviceproducenter anmäler privat socialvård.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

KONTORSLOKALER

§ 133

§ 131/FST 12.09.2023

KST hyr kontorslokaler 1424 kvm, sociala/förrådsutrymmen 89,5kvm samt parkeringsplatser vid Nyfahlers av Mariehamns stad 1.1.2023-31.12.2025.

KST hyr även 272 kvm av Fastighets Ab Torggatan under tiden fram till 31.12.2025.

Ytterligare utrymmen kommer att behöva hyras upp då nuvarande utrymmen inte räcker till.

En grupp av tjänstemän och politiker behöver tillsättas för att ta fram ett upphandlingsunderlag. Upphandlingsunderlaget tas till styrelsen för beslut.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen tillsätter en fastighetsgrupp för att ta fram en RFI och ett upphandlingsunderlag.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram en RFI och ett upphandlingsunderlag.

—

§188/FST 18.12.2023

En RFI har tagits fram.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar godkänna RFI:n.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att kvadratmeterbehovet för kontors-, möten och samtalsrum uppges till 1600–2000 kvm och för familje- och skyddsboende till cirka 500 kvm. I övrigt godkände förbundsstyrelsen RFI:n.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

§ 12/FST 13.2.2024

Alandia försäkring
Folkhälsan
Holmbergs
Mariehamns stad
Åland post och
Ålands Ömsesidiga försäkringsbolag har svarat på RFI:n.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen tar del av svaren. En fastighetsgrupp tillsätts på styrelsens möte i mars.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

§ 25/FST 19.3.2024

I budgeten för 2024 fick förvaltningen i uppdrag att utreda möjlighet och kostnad för att bygga kontorsutrymmen och kundmottagning istället för att som idag hyra desamma.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

En fastighetsgrupp tillsätts för att gå igenom svaren på RFI:n samt göra en kostnadsberäkning vad gäller byggande av motsvarande utrymmen i egen regi.
Det behöver dessutom begäras förlängning på nuvarande hyresavtal.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt utse styrelseordförande Nina Fellman, styrelseledamot Jana Eriksson, förbundsdirektören Katarina Dahlman och områdeschefen för vuxensocialarbete Mikaela Brandt-Lindholm till medlemmar i fastighetsgruppen. Fastighetsgruppen får i uppdrag att gå igenom svaren på RFI:n samt göra en kostnadsberäkning vad gäller byggande av motsvarande utrymmen i egen regi. Fastighetsgruppen återkopplar till förbundsstyrelsen. Förbundsstyrelsen ger förvaltningen i uppdrag att uppta diskussioner för att förlänga nuvarande hyresavtal.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

§ 46/FST 21.5.2024

Fastighetsgruppen har haft ett par möten och önskar återkoppla hur arbetet fortskrider.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar anteckna informationen till kännedom.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

§ 119/FST 24.9.2024

Fastighetskommittén informerar om sitt arbete.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar anteckna informationen till kännedom och ger vägkost till det fortsatta arbetet.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen antecknade informationen till kännedom och gav vägkost till fastighetskommittén.

§ 133/FST 25.10.2024

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar anteckna informationen till kännedom och ger vägkost till det fortsatta arbetet.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen antecknade informationen till kännedom och gav vägkost till fastighetskommittén.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

BLÅBÄRSSTIGEN

§ 134

§ 9/FST 13.02.2024

Bilaga:

- Skissritningar

Förbundsstämman har behandlat och godkänt budget 2024 och planår 2025-2026. Som tidigare utretts och aviserats är fastigheten för boendet på Blåbärsstigen i behov av renovering. Fastigheten har utretts och det har visat sig finnas skador som behöver åtgärdas till följd av bland annat golvkonstruktionens uppbyggnad. Arbetet med att inleda renovering av Blåbärsstigen är brådskande med tanke på fastighetens skador. I samband med att en renovering görs finns det även möjlighet att göra lokalen mera ändamålsenlig när det gäller planlösning och badrum. Under renoveringstiden behöver en bra lösning för de boende hittas. Områdeschefen för funktionservice har skickat en förfrågan till medlemskommunerna om möjlighet att hyra 5-10 boendeplatser från mitten av år 2024.

Under året har även en boendeplan tagits fram, där det framkommer att det finns behov av mer avlastningsplatser och boendeplatser. Det finns både ett relativt akut behov och en långsiktig kö.

I budget för år 2024 finns medel reserverat för projektering och renovering omfattande 350 000 € samt för projektering och tillbyggnad omfattande 56 000,00 € för år 2024 samt 130 000 € respektive 923 000,00 € för planår 2025. Beloppen kalkyleras mer exakt under projekteringen.

Arbetet med detaljplaneändringen är igångsatt och stadsarkitektkontoret har yttrat sig positivt till planändringen. Planeringen av renovering av befintlig byggnad bör sättas igång.

Bifogat finns utkast på förslag på planlösning och tillbyggnad. En tillbyggnad skulle ge mer ändamålsenlig lokal för avlastning för barn. De nuvarande villorna skulle renoveras till ett boende samt en avlastningsenhet för unga vuxna. Placeringen av den nya utbygganden ger även möjlighet till en egen gård med möjlighet till uteaktivitet och lekplats för barn och unga.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

Fördelarna med att kombinera boende och avlastningsverksamheter i närhet till varandra gör det lättare att planera personalresurserna samt kunna dela på vissa personalutrymmen och andra praktiska arrangemang.

Förslaget skulle totalt ge 5 avlastningsplatser för barn, 5 avlastningsplatser för vuxna samt 5 permanenta boendeplatser. I dagsläget har Blåbärsstigen 10 boendeplatser.

Den planerade tillbyggnaden är 286m².

På sikt kan nuvarande lokal för avlastning, Solkulla, användas för annan boendeverksamhet alternativt avvecklas.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar att tillsätta en planeringskommitté för att;

- sätta igång projekteringen av renoveringen enligt budgeterade medel
- begära stadsplaneändring för tillbyggnaden
- projektera tillbyggnaden, vilket kan utföras parallellt med att anhållan om stadsplaneändring behandlas.

Till planeringskommittén föreslås områdeschef, servicechef för boende- och hemmaboendeservice samt föreståndare för Blåbärsstigen.

Kommittén får i uppdrag att anlita projektledare och behövliga konsulter för planering av tillbyggnad och renovering samt planera för hur verksamheten skall skötas under renoverings- och byggtid.

Kommittén rapporterar projektets framskridande till styrelsen.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen antecknade beredningen till kännedom och gav förvaltningen i uppdrag att gå vidare med projektet.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

25.10.2024

10/2024

§ 134/FST 25.10.2024

Skisserna på ombyggnaden är nu så pass färdiga att det går att lämna in en bygglovsansökan. Planen är att upphandla konsulter för vidare projektering då bygglov är klart. Möjligheterna att ta bort den befintliga brandsektionen utreds innan upphandling av konsulter och vidare projektering.

Blåbärsstogens gruppboende förändras i och med renoveringen så att personalutrymmen planeras gemensamt och centralt för båda delar av huset i stället för som idag då personalutrymmen är placerade i varsin ända av fastigheten. Vidare säkerställs godkända kvalitetskriterier för serviceboende genom att varje bostad i boendet förses med eget badrum. Ytterligare förändring är att golvytan på övervåningen utökas genom att lägga tak/golv där det tidigare varit öppen yta från golv till tak.

Ritningar på ombyggnaden enligt bilaga 10.

För att använda resurser på bästa sätt har även förslag för ritningar och stadsplaneändring för utbyggnad av korttidsboende tagits fram under samma process och dialog förts med Stadsarkitekten som genomgående gett positiv respons till initiativet om ytterligare byggnad på fastigheten Blåbärsstigen för korttidsvård.

Projektledare för renovering och byggnation för fastigheten Blåbärsstigen är anlitad mars 2024.

Ansökan om stadsplaneändringen är inlämnad.

För att kunna genomföra renovering av Blåbärsstigen behöver KST hyra utrymme dit klienter kan flytta under renoveringen. KST för diskussioner med Fastighetsverket om ett av internaten på Ålands Folkhögskola. KST planerar att ta ett förslag till hyresavtal till förbundsstyrelsen på novembermötet.

Om planen gällande korttidsboende i anslutning till Blåbärsstigen går i lås, frigörs fastigheten i Smedjevärd till andra behov alternativt försäljning.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

FÖRBUNDSDirektÖrens Förslag:

Förbundsstyrelsen antecknar informationen till kännedom.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen antecknade informationen till kännedom.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

PLANERINGSKOMMITTÉ FÖR BYGGNATION AV NYA SVEDGRÄND

§ 135

§ 156/17.10.2023

Förbundsstyrelsen tillsatte den 16.5.2023, § 69 en planeringskommitté för nybyggnation på Svedgränd.

Kommittén har träffats tre gånger och sammanställt material omfattande kravlista samt idéskiss. Profilen för boendet är att det riktar sig till klienter med flerfunktionsnedsättning och personer i behov av så kallade hemmadagar eller anpassade tider för daglig verksamhet. Fastigheten är genomtänkt i sin utformning för att vara tillgänglig och handikappanpassad för de boende, samt ergonomisk för både boende och personal.

Vidare planeras några platser för akuta behov eller för personer i behov av träningslägenhet eller för bedömning av servicebehov.

Som bilagor finns

- kommitténs promemoria, bilaga 8
- samt idéskiss, bilaga 9

Kommittén begär nu fullmakt av förbundsstyrelsen angående följande:

- att förhandla med Mariehamns stad om ändring av stadsplan, utökad tomt och byggrätt
- att upphandla arkitekt för att ta fram skissritningar

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen beslutar ge kommittén fullmakt att;

- förhandla med Mariehamns stad om ändring av stadsplan, utökad tomt och byggrätt
- att upphandla arkitekt för att ta fram skissritningar

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

_____

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

§ 45/FST 21.05.2024

Som representanter i planeringskommittén utsågs;
Områdeschef för funktionsservice- och sysselsättning
Boende- och sysselsättningskoordinator
Fastighetsingenjör
1 föreståndare
2 styrelserepresentanter

Planeringskommittén har i uppdrag att ta fram skissritningar och kostnadskalkyl. Kommittén informerar om hur uppdraget framskrider. Planeringskommittén har kommit till ett skede då en projektledare skulle behöva upphandlas.

Det behöver utses nya styrelserepresentanter istället för Roger Jansson och Gun-Mari Lindholm.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar anteckna informationen till kännedom och utser styrelserepresentanter till planeringskommittén.

Planeringskommittén får också i uppdrag att upphandla en projektledare.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt utse Sven-Anders Danielsson och Simon Påvals. Planeringskommittén blir då jämställd.

—

§ 135/FST 25.10.2024

Planeringskommittén har i sin nya sammansättning haft två möten samt mejlkorrespondens. Kommittén har enats om att föreslå en helhetsentreprenad för fortsatt planering och utförande av nybyggnation av Svedgränd. Det innebär att projektledare från och med undertecknande av avtal deltar i planeringskommitté och vidare i byggnadskommitté och bereder alla vidare ansökningsförfaranden och upphandlingar under projektering och byggnation enligt förslag till upphandling (bilaga 11).

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

25.10.2024

10/2024

Planeringskommittén har således inte slutfört förhandling med Mariehamns stad om ändring av stadsplan, utökad tomt och byggrätt eller upphandlat arkitekt för att ta fram skissritningar enligt styrelsebeslut §45/FST 21.05.2024. Kommittén har inlett förhandlingar med Mariehamns Stad gällande ändring av stadsplan, men för att komma vidare i processen skall en grundligare ansökan inklusive skissritningar inlämnas till stadsarkitektkontoret. Kommittén anser sig sakna tillräcklig expertis och önskar därav att projektledare även bereder upphandling av arkitekt, samt verkställer den formella ansökan om stadsplaneändring till Mariehamns stad.

Representanterna i planeringskommittén föreslås ändras till;
Servicechef boende och sysselsättning
1 föreståndare
2 styrelserepresentanter

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen beslutar att upphandla en projektledare i enlighet med det bifogade upphandlingsunderlaget.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att ge förbundsdirektören fullmakt att upphandla en projektledare utifrån muntlig vägkost och ändringar i upphandlingsunderlaget.

Förbundsstyrelsen beslöt vidare att planeringskommittén ändras till;
Servicechef boende och sysselsättning
1 föreståndare
2 styrelserepresentanter

Planeringskommittén rapporterar projektets framskridande till styrelsen.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

ANSTÄLLNINGAR VID LAGUNEN

§ 136

ESB Lagunen, som erbjuder boende för personer under 65 år med fysiska funktionsnedsättningar, har sedan oktober 2022 hyrt lokaler av Oasen k.f. för perioden 17.10.2022–31.08.2025. Under denna tid har personal anställts för att driva boendet, men det står klart att behovet av denna boendeservice är långsiktigt. De tillfälliga anställningsformerna har medfört utmaningar, bland annat svårigheter att rekrytera och behålla behörig personal. Ett nytt avtal har tecknats med Oasen för perioden 1.1.2024-31.12.2026.

Flera anställda inom organisationen har varit arbetslediga från sina ordinarie enheter för att arbeta på Lagunen, vilket har belastat dessa enheter. För att säkerställa kontinuiteten i Lagunens verksamhet är det viktigt att övergå från visstidsanställningar till tillsvidareanställningar och inrätta en tjänst som föreståndare för att leda och samordna boendet. Genom att övergå till tillsvidareanställningar kan stabiliteten och den långsiktiga personalförsörjningen förbättras.

En inrättad föreståndartjänst kommer att säkerställa ett fortsatt starkt och stabilt ledarskap samt främja en effektiv daglig drift av verksamheten. Det är också viktigt att lokalfrågan löses inför hyresavtalets slut för att undvika framtida ekonomiska och operativa risker.

Enligt kommunalförbundets förvaltningsstadga, antagen av förbundsstämman 13.11.2020, § 4, är det förbundsstyrelsen som inrättar tjänster. Arbetstagare anställs inom ramen för beviljade medel.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen inrättar en tjänst som föreståndare med nuvarande placering på Lagunen. Uppgiftsrelaterad lön är 3 637,68 euro, med behörighetskrav i enlighet med gällande lagstiftning. Förbundsstyrelsen beslutar att tillsvidareanställningar kan göras på Lagunen i enlighet med budget.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	25.10.2024	10/2024

STEGVIST AVSKAFFANDE AV BARNSKYDDETS KLIENTAVGIFT

§ 137

I KST:s styrdokumentet "Avgifter och taxor" beskrivs barnskyddets klientavgifter under kapitel 3. I enlighet med 12 § 1 mom. i landskapslag (2022:91) om klientavgifter inom socialvården (nedan klientavgiftslagen) kan, för ersättande av kostnaderna för familje- eller institutionsvård eller boendeservice som enligt barnskyddslagen har getts ett barn i form av stödåtgärd inom den öppna vården, vård utom hemmet eller eftervård, en avgift tas ut av barnets föräldrar.

Med stöd av 12 § 2 mom. i klientavgiftslagen kan kommunen eller kommunalförbundet utan att fastställa avgiften istället uppbära och lyfta underhållsbidrag till barnet för den tid barnet får familje- eller institutionsvård eller boendeservice enligt vad som anges i 1 mom. och använda underhållsbidraget för att ersätta kostnaderna för familje- eller institutionsvården eller boendeservicen (LF 28/2021–2022, detaljmotivering till § 12).

Enligt samma moment kan kommunen eller kommunalförbundet även uppbära en skälig avgift som ska betalas med barnets eller den unga personens övriga inkomster, ersättningar eller fordringar enligt vad som anges i 30 § klientavgiftslagen. Nämnda stadgande reglerar KST:s rätt att direkt från klientens utbetalare av t.ex. pension eller livränta, erhålla utbetalningen om klienten inte betalat klientavgiften (LF 28/2021–2022, detaljmotivering till § 30).

I barnskyddsärenden är det ofta fråga om familjer som befinner sig i särskilda ekonomiska och sociala svårigheter. I förarbetena till klientlagen anges att avgifter inte ska tas ut för tjänster eller vård enligt barnskyddslagen, om det inte finns tillräcklig grund för det (LF 28/2021–2022, detaljmotivering till § 12).

Stadgandet i 12 § klientlagen är formulerat så att de olika momenten anger hur avgift "kan" tas ut, alternativt att kommunen utan att fastställa avgiften "kan" uppbära och lyfta underhållsbidrag. Formuleringen av paragrafen ger således valmöjlighet mellan de olika alternativen.

Rådande läge

Inom KST har vi använt två olika system för föräldrar med barn som är placerade i vård utom hemmet och som ska stå för en del av barnens kostnader; antingen har föräldern betalat en klientavgift eller så har föräldern ingått ett underhållsavtal med KST som betalningsmottagare.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

25.10.2024

10/2024

Den praktiska tillämpningen av förfarandena med att antingen fastställa en klientavgift alternativt ingå ett underhållsavtal har inneburit svårigheter, t.ex.:

- Processerna har blivit mycket långa då det först har initierats en underhållsberäkning men sedan har underhållsavtalet inte godkänts av samtliga parter. Ärendet har därmed dragit ut på tiden vilket i många fall inneburit att KST gått miste om inkomster.
- Föräldrar som vägrat ingå avtal om underhåll trots att betalningsförmågan varit på en nivå så att underhållsstöd skulle kunna erhållas av FPA (dvs föräldrarna själva skulle inte behöva betala). Föräldrarnas inkomster har i dessa fall varit för låga och någon klientavgift har inte kunnat faktureras. KST har i dessa fall gått miste om inkomster.
- Problematik med föräldrar som bor i utlandet, förvaltningen lyckas inte nå dem och KST har gått miste om inkomster.
- Upplägget har varit tidskrävande för alla parter då det omfattar flera möten för föräldrarna, men också mycket arbetstid för ledande socialarbetare, barnatillsyningsman och administratör.

Det finns en stor skillnad mellan barnskyddets klientavgift och ett underhållsbidrag. Hela klientavgiften tillfaller KST, inget läggs undan för barnet. Bedömning är att det skulle vara till fördel för barnen och KST, om KST alltid skulle tillämpa förfarandet med underhållsavtal istället för klientavgift. Den största fördelen för barnen skulle vara att 40 % av underhållsbidraget eller -stödet läggs undan av KST för att sedan utbetalas som medel för eget hushåll i enlighet med barnskyddslagens 77 §.

Underhållsbidraget från föräldrar med betalningsförmåga brukar vara högre än FPA:s underhållsstöd. Även om KST inte erhåller underhållsbidrag eller -stöd, är KST skyldigt att reservera medel varje kalendermånad för att hjälpa barnet eller den unga personen att klara sig själv, enligt barnskyddslagens 77 §. I dessa fall görs det enligt schablonen 40 % av underhållsstödet i enlighet med KST:s servicenivå för eftervården.

Under 2024 har det varit färre än fem aktiva klientavgiftsbeslut och mellan 22-30 underhållsavtal. Observera att barnskyddets öppenvård alltid är avgiftsfri och att de avgifter som nu bedöms endast gäller barn i vård utom hemmet.

Underhållsavtal och underhållstalan för ett placerat barn

Föräldrar har försörjningsskyldighet för sina minderåriga barn, enligt 2 § lag om underhåll för barn (1975/704). Denna underhållsskyldighet gäller även om barnen är placerade i vård utanför hemmet i enlighet med barnskyddslagen. Föräldrar ansvarar för barnets underhåll utgående från sin ekonomiska förmåga. Vid fastställande av underhållsbidrag kartläggs först barnets

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

25.10.2024

10/2024

kalkylerade nödvändiga utgifter som består av de allmänna kostnaderna utgående från barnets ålder. Därtill bedöms om barnet även har särskilda kostnader som ska tas med. Barnets oundgängliga utgifter delas mellan föräldrarna enligt deras underhållsförmåga. Vid bedömning av föräldrarnas underhållsförmåga tas hänsyn till bl.a. arbetsförmåga, möjligheten att delta i förvärvsarbete, disponibla medel samt annan lagstadgad försörjningsskyldighet.

Underhållsberäkningen görs på samma sätt som för föräldrar där barnet inte är placerat, och det är en barnatillsyningsman som gör underhållsberäkningen.

Barnets rätt till underhåll från föräldrarna upphör när barnet blir myndigt. Om placeringen i vård utom hemmet avslutas innan barnet är myndigt förfaller också KST:s möjlighet att uppbära och lyfta medlen.

En ställföreträdare intressebevakare enligt lag om förmyndarverksamhet 32 § utses alltid i ett underhållsärende för barnet, pga. att en vårdnadshavare inte kan företräda barnet då motparten är vårdnadshavaren själv. Det är antingen Statens ämbetsverk på Åland/förmyndarskapsenheten eller Ålands tingsrätt som utser den ställföreträdande intressebevakaren. Det blir den ställföreträdande intressebevakarens uppgift att underteckna underhållsavtalet som barnets representant.

Om parterna inte kan komma överens om innehållet i underhållsavtalet, bör intressebevakaren för barnets del föra ärendet till tingsrätten och väcka talan mot föräldern/föräldrarna, för att få domstolen att fastställa storleken på underhållsbidraget.

När summan för underhållsbidraget fastställts, avsätts/reserveras 40 % av underhållsbidragets belopp till medel för eget hushåll som barnet får tillgång till för att stödja ett självständigt liv efter placeringens slut.

Ett stegvist avskaffande av barnskyddets klientavgift innebär att inga nya beslut om klientavgift fattas utan istället ingås underhållsavtal. Möjligheten för föräldrar att välja mellan klientavgift och underhållsavtal tas därmed bort. Om det inte är möjligt att nå konsensus och ingå underhållsavtal med förälder, väcks talan mot föräldern och tingsrätten fastställer då underhållsbidraget. I samtliga ärenden utses en ställföreträdande intressebevakare för barnet.

Under 2025 ingås underhållsavtal med de som i dagsläget har en klientavgift inom barnskyddet. Målsättningen är att klientavgifterna inom barnskyddet ska vara utfasade från och med 2026 och att det för barn som är placerade i vård utom hemmet finns underhållsavtal som reglerar föräldrarnas underhållsansvar och betalning till KST. För detta upplägg krävs en skild kort skrivning i 2025-års ”avgifter och taxor”.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

25.10.2024

10/2024

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen beslutar att ändra tillvägagångssättet gällande barnskyddets klientavgift, så att det inte längre fastställs avgifter enligt klientlagen § 12, 1 mom. utan att man övergår till att uppbära och lyfta underhållsbidrag enligt vad som stadgas i klientlagen § 12, 2 mom., så att underhållsavtal ingås för samtliga barn i vård utom hemmet.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks